

عنوان مقاله:

بررسی نقش حیوانی بر روی دست ساخته‌های لرستان از گذشته تا عصر معاصر با توجه به شرایط جغرافیایی منطقه

محل انتشار:

فصلنامه جغرافیا و روابط انسانی، دوره 7، شماره 1 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسنده‌گان:

حبيب شهبازی شیراز - گروه آموزشی باستان شناسی، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.

زهرا چراغی - دانشجوی دکتری باستان شناسی دانشگاه محقق اردبیلی

مزگان رستمی - پژوهشگر پسادکتری باستان شناسی دانشگاه محقق اردبیلی

اردشیر جوانمرد زاده - دانشیار گروه باستان شناسی دانشگاه محقق اردبیلی

خلاصه مقاله:

دست ساخته‌های لرستان، منشاء باورها و اعتقادات مردمانی هستند، که با بیان رمزی و نمادین خوبش دست به خلق آثار هنری زده‌اند. هنرمندان لرستان به دلیل وجود شرایط جغرافیایی این منطقه، اهمیت خاصی به تجسم حیوانات در آثار هنری خود داشته‌اند، که نشان از اهمیت و جایگاه ویژه حیوانات در زندگی انسان است. هنر لرستان خواستگاه افکار و عقاید، تخيلات، اساطیر و آئین هاست که در زندگی جوامع بشری در کالید دست ساخته‌ها متجلی می‌شوند. هدف از نوشتار حاضر تحلیل نقش حیوانی بر روی دست ساخته‌های لرستان با تأکید بر نقش جغرافیایی باشد. روش این پژوهش به صورت توصیفی- تحلیلی و استناد به مطالعات کتابخانه‌ای است و در بی‌پاسخ گویی به این سوال است که: واکاوی نقش حیوانی و سیر تکامل آن بر روی دست ساخته‌های لرستان در طی ادوار مختلف چگونه تبیین می‌شود؟ پژوهش حاضر چهار گروه از دست ساخته‌های لرستان که شامل: مفرغینه، سنگ نگاره، سنگ قبور و دست بافتی می‌شود، را مورد واکاوی قرار می‌دهد. این نقش از منظر بصری به دو روش واقع گرایانه و انتزاعی به تصویر در آمده‌اند. مردمان این منطقه به دو دلیل نقش حیوانی را بر روی دست ساخته‌های خود به تصویر می‌کشیدند؛ نخست مردم براین عقیده بودند که به تصویر کشیدن بخشی از حیواناتی که می‌توانند برای آن‌ها خطروناک باشند و همچنین برای مقابله و تسلط بر آن حیوان نقش آن را بر روی دست ساخته‌های خود به تصویر می‌کشیدند، در مرحله بعد تصویر حیواناتی که از نظر اقتصادی و آئینی حائز اهمیت بوده‌اند، را به تصویر کشیده‌اند. نقش این حیوانات شامل: بزکوهی، اسب، گاو، شیر، قوچ، گوزن، سگ، خروس و پرنده می‌باشد، که در تمامی ادوار تا به امروز، در اکثر جنبه‌های مهم زندگی از جمله: جغرافیایی، اقتصادی، فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و باورهای مردم این منطقه تاثیرگذار بوده‌اند.

کلمات کلیدی:

لرستان، دست ساخته، نقش حیوانی، شرایط جغرافیایی

لينك ثابت مقاله در پايگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2024581>

